

nedsætte Understøttelsen til fattige Elever ved Folkehøjskolerne, i Overensstemmelse med hvad der var foreslaaet paa Finanslovsforslaget af Kultusministeren, saaledes at der i Stedet for 100,000 Kr. kom til at staa 90,000 Kr. Det er ligeledes et gammelt Stridspunkt, hvor Landstinget har fastholdt sin Paaastand om, at Summen ikke bør udvides, og der synes at være saa meget mere Grund til at holde paa den nu for Tiden, som der har foreligget en Lov om Højskoler til Behandling, og dens Resultat synes man ikke, man vil foregribe.

Det følgende Forslag under Nr. 10 er ogsaa et gammelt Stridspunkt. Det er Bevilling af 5,500 Kr. til den dramatiske Elevskole. Forslaget er stillet af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, men tiltraadt af Flertallet under Nr. 2.

Under Nr. 11 kommer jeg til Forslaget om en fast Understøttelse til afstediget Kaptain Sørensen. Kaptain Sørensen er foreslaaet til en Understøttelse af 1,200 Kr. af Kultusministeren i Forstaaelse med Krigsministeren. Forholdet er her det, at Kaptain Sørensen har siddet i Krigsministeriets Arkiv og gjort en Del Arbejde, som en Slags militær Historiograf. Nu har man ikke længere kunnet bruge ham til denne Tjeneste og har fundet at burde afstedige ham. Men nu foreslaas der at lade ham beholde det Vedslag, han har haft, for at gøre Arbejdet, uagtet han ikke længere skal gøre Arbejdet. Det er, saa vidt jeg skønner, støttet dels paa, at der skal være givet noget, der ligner et Løfte, af en tidligere Krigsminister om, at naar han gik bort fra denne Stilling, skulde han beholde det Beløb, som var ham tillagt for Arbejdet. Jeg veed nu ikke, om der virkelig er givet et saadant Løfte. Det er ikke meget sandtydligt; thi i og for sig naar Løftet jo ikke videre end til, at den paagældende Minister, hvis han vedblivende var Krigsminister, vilde virke for, at noget saadant kunde ske, og dernæst maatte dog Forudsætningen være den, at der ikke var nogen Skyld hos den paagældende selv, naar han kom ud af sin Stilling. En anden Betragtning, hvorpaa man har støttet denne Bevilling, er, at Kaptain Sørensen maa som historisk Forfatter anses for værdig til en saadan Understøttelse, og det er Grunden til, at Understøttelsen foreslaas givet paa Kultusministerens og ikke paa Krigsministerens Budget. Et Flertal, der er lidt forskelligt fra det Flertal, der ellers staaer sammen her, foreslaar at udstemme dette Beløb af 1,200 Kr. til Kaptain Sørensen, da man ikke kan skønne, at der er tilstrækkelig Grund til

at tilstaa ham det, navnlig naar det skal tilstaaes ham som Historiker. Vel er det nok saa, at han i sin Tid har skrevet et Værk, der efter Udslag af dem, der have læst det, skal være særdeles godt, nemlig Bogen om „Kampen for Norge“, men hvad han senere har præsteret, er i alt Fald efter alle Kundige, særlig Generalstabens Mening, temmelig middelmådigt og tendentiøst. Vi foreslaa saaledes, at man udstemmer dette Beløb.

Jeg kommer dernæst til Forslag under Nr. 12: „Fast Understøttelse til Forfatteren Dr. phil. Georg Brandes“. Der er efter Forslag af et Flertal i Finansudvalget i det andet Ting indsat en Bevilling til Dr. Georg Brandes paa 2,000 Kr. Flertallet i dette Finansudvalg foreslaar at udstemme dette Beløb. Denne Post har jo sin egen Historie. Som ærede Medlemmer ville erindre, indkom der, jeg tror, det var kort før Jul, her til Tinget et Andragende, stillet til Regering og Rigsdag, fra en stor Mængde velbekendte Personligheder, for Størstedelen hørende til forskellige Retninger, hvori de fremhævede de ubelige økonomiske Følger, det har haft for Dr. Brandes, da han i sin Tid gik glip af Stillingen eller ikke fik Ansættelse i Stillingen som Professor i Estetik ved Kjøbenhavns Universitet, hvilken Post endnu staaer ledig. Saa foreslog de, at man søgte at raade Bod derpaa ved at skabe ham et økonomisk Grundlag, saaledes som en navntundig Videnskabsdyrker med Bestedenhed kan kræve det, altsaa omtrent en Bevilling, svarende til Lønnen for en Universitetslærer. Med Hensyn til dette Andragende skal jeg bemærke, at hvis man var gaaet ind paa at efterkomme det, altsaa at give ham Professorløn, vilde jo Forholdet være blevet det, at Dr. Brandes i Virkeligheden vilde være heldigere stillet end en Universitetsprofessor. For det første vilde han fra det offentlige Side opnaa den Anerkendelse af sin Virksomhed, som han ikke fik den Gang, da han ikke opnaaede Ansættelse som Universitetsprofessor. Han vilde dernæst med Hensyn til Lærervirksomheden være bleven stillet i Virkeligheden gunstigere end Professorerne; thi i sin Egenstaaelse af Dr. phil. stod det ham frit for saa meget, han vilde, at holde Forelæsninger ved Universitetet; men da han ikke var ansat som Professor, havde han ingen Forpligtelse dertil. Han var gunstigere stillet end Professorerne; thi de have tillige en Pligt til at holde Forelæsninger, og saa vidt jeg skønner, vilde han ogsaa i økonomisk Henseende være bleven bedre stillet, idet han, naar han fik Professorløn paa den Maade, ikke vilde